

Inleiding: Functies van journalistiek

Nieuwsmedia en journalistiek zijn onmisbaar in een goed functionerende democratie. Journalisten zijn onafhankelijk, wat betekent dat niemand ze kan vertellen wat ze op moeten schrijven. Dat heet persvrijheid en is vastgelegd in de wet. Dat is maar goed ook, want zo kunnen ze de machthebbers kritisch volgen zonder dat ze bijvoorbeeld ontslagen kunnen worden.

Omdat journalisten via nieuwsmedia informeren, kunnen mensen lezen of de bestuurders die ze gekozen hebben hun beloften nakomen. Bestuurders vinden media-aandacht dus ook belangrijk, want via journalisten bepalen kiezers onder andere hoe ze stemmen. Op die manier helpt de journalistiek de democratie en wordt de journalistiek de waakhond van de democratie genoemd. De journalistiek wordt ook wel de 5^e macht genoemd: de 1^e macht is de wetgevende macht, 2^e macht is de uitvoerende macht, 3^e macht is de rechtsprekende macht, 4^e macht is de ambtenarij en als 5^e macht de media (journalistiek organisaties en belangengroepen). Die controlerende taak wordt ook wel eens omschreven als de 'Luis in de pels'.